

Тарасовська Таїсія

*магістррантка Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(науковий керівник – доцент О. Лук'яненко)
(м. Полтава)*

ПЕЙЗАЖИ У ТВОРЧОСТІ СВІТЛАНИ ЧОРНОЇ

У ХХІ столітті гостро стоїть питання авторства та самобутності. Формується пласт культури, котра у різних наукових працях набуває назви метамодернізму чи пост-постмодернізму. Наперед висувуються питання пошуку взаємодії з та у віртуальній реальності, виникає поняття гіперреальності. У цей самий час відбувається загострення проблеми пам'яті та пам'ятання. Особливо, коли мова іде про представників попередньої епохи. У нашому випадку забування посилюється й соціально-політичними змінами у країні. Стрімкий рух уперед до євроінтеграції, зміна цінностей на західні часто під критикою радянського та навіть недалекого пост-радянського минулого нищить локальне, унікально українське. Наразі мова іде про збереження регіональної мистецької ідентичності у єдності української культури. Виразниками такого територіального художнього поступу були і є митці-аматори та професіонали, члени різних мистецьких спілок. Упродовж 1990-х початку 2000-х років у ході становлення української державності вони часто перебували у творчій та матеріальній кризі, проте не припиняли творити. Наразі молоде покоління не пам'ятає попередників. І причина не лише у байдужості молоді, але й у неорганізованості пам'яті: відсутності належно доглянутих у та упорядкованих архівів творчих спілок, втрата особистих колекцій тощо. Тому наша робота по відтворенню портрету та мистецького образу полтавської художниці Світлани Чорної є актуальною.

Пейзажі вона писала не часто, але декілька картин можна нарахувати. Полотна завжди яскраві, якщо подивитися то на пейзажах художниці постійно можна побачити різні будівлі. Розглянемо одне із таких полотен.

На картині зображена Полтавська церква, яка знаходиться на полі Полтавської Битви. Споруда збудована у 1709 році, на виконання заповіту імператора Петра I, мала російсько-візантійський стиль. У 1895 реконструкція церкви, набула московського зодчества, також храм набув форми хреста. Коли писалася картина, храм ще був з червоної цегли. Сам храм зображений не спереду, а з боку. Писалася картина більше всього в осінній період, про що нам говорять дерева які зображені вже з жовтим листям, цікаво зображено небо, ніби від храму йде енергія і небо розпливається у напрямку вгору. Використані як і холодні так і теплі кольори, сама церква є теплим центром, в холодних зображено небо та куші на передньому плані.

Самсонівська церква, г/о. 60x70. 1994 р.

Все зображено мазками. Цікаво що на цій картині не присутній чорний товстий контур, який притаманний роботам Світлани Чорної. Картина передає спокій, споглядаючи відчуються тільки позитивні емоції, картина ніби не відпускаю погляд людини від себе.

Старенька хата, о/л. 60x70. 2002 р.

Полотно написано в жанрі пейзаж та має назву «Старенька хата» розміри 60x70, виконано олійними фарбами. На полотні зображена двох-поверхова хатинка, з однієї сторони вона побудована наче з цегли, а з іншої з дерева, тому справді можна сказати старенька, яка побачила не мало. На передньому плані зображені тоненькі та голі дерева, по яким можна сказати що на вулиці починається осінь. До хатинки прямує тонесенька стежка, яка зникає за забором який виконаний наче з шиферу. На полотні мисткиня зобразила ще один маленький та старенький забор який йде від дерева до дерева. Картина виконана у теплій кольоровій палітрі, домінує жовто-помаранчевий колір, але як що подивитися на картину повністю, можемо побачити похмуре небо. Здається що

картина поділена на дві частини, яскрава та похмура яка знаходиться з лівої сторони. Перше враження яке складає полотно, це те що воно написане у «золоту годину». Полотно написане плавними рухами пензля. Передається комфортна атмосфера, відчувається тепло осіннього сонця разом з осінньою прохолодою.

Список використаних джерел :

1. Архів Полтавської Спілки художників України, фонд. Особові справи художників, справа. Чорна Світлана Володимирівна (1995–2020 рр.). 80 аркушів.
2. Архів Тарасовської Т. К. Світлана Чорна, справа. Топографічний опис виставки Світлани Чорної 25 травня 2006. 4 аркуші.
3. Світлана Чорна. Живопис : каталог виставки. Полтава : Без видавництва. 1996. 12 с.
4. Світлана Чорна. Каталог. Полтава : Без видавництва, 2005. 5 с.
5. Світлана Чорна. *Край. Обласна щомісячна інформаційна краєзнавча газета.* 2007. № 35. С. 5.
6. Художники Полтавщини. Світлана Чорна каталог. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2010. 15 с.

Ігор Тетянін

*аспірант Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка
(м. Полтава)*

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА У ФАХОВИХ КОЛЕДЖАХ

Розглядаючи та аналізуючи процеси формування професійних та особистісних якостей студентів у ході практичного вивчення видів, технічних прийомів, засобів художнього вираження. Визначено умови успішного формування графічних, композиційних, пластично-об'ємних навичок та умінь, які є важливою складовою професійного зростання майбутніх художників-педагогів.

Нині декоративно-прикладне мистецтво являється багатогранним, високодуховним, художнім явищем. Воно починається розвиватися в таких напрямках як народне традиційне мистецтво, професійне мистецтво.

Порушується проблема необхідності вдосконалення професійної підготовки та формування творчих компетентностей майбутніх вчителів образотворчого мистецтва у процесі навчання рисунка, композиції та кераміки